

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

PRIVAT

ET SLÆGTSMINDE FRA TREDIVERNE

TALE VED JORDEFÆRDEN
PAA LILLE LUNDSGAARD I AASUM SOGN
DEN 23. FEBRUAR 1915

PARTI FRA AASUM KIRKEGAARD

*„Højt lyder Bedeklokkens Slag
i Aftenskumringen,
og Bønden fra en majsom Dag
til Hvile vandrer hen;
den muntre Fugl har Øjet lukket,
hver Skabning tier nu;
kun Aftenbakkens lette Flugt
omcirkler mig endnu.“*

Kolding - Konrad Jørgensens Bogtrykkeri - 1915

„Herre, du har været vor Tilflugt fra Slægt til Slægt! Før Bjergene blev til og du dannede Jorden, ja fra Evighed til Evighed er du Gud!“

Kære Venner! Paa Kirkegaarden i Aasum laa langt frem i Tiden en simpel Gravsten over Stamfaderen til Slægten her paa Lille Lundsgaard, Kristian Hansen.

Af Indskriften paa Stenen fremgik det, at han var født i Aasum den 27. Maj 1800 og død paa Lille Lundsgaard den 22. December 1839. Fra anden Side véd vi, at han efterlod sig en sørgende Enke og 6 uforsørgede Børn i meget jævne Kaar. Blandt Børnene var vor her afdøde Slægtning og Ven, Hans Kristiansen, den ældste og den Gang kun 11 Aar gammel.

Stenen, som i 1839 blev lagt paa Graven af Venner, fik Lov at ligge der i næsten 50 Aar, til den mod Slutningen af Aaret 1884 blev fjernet for at give Plads til Stammemoderen, Kristian Hansens Enke, gamle Margrete, der var født 1799, blev 85 Aar gammel og i næsten 50 Aar sad Enke efter sin Mand.

Men som Skoledreng og ungt Menneske i Aasum mindes jeg tit at have læst Indskriften

paa Mindestenen paa Kristian Hansens Grav. Den var naturligvis præget af Tredivernes Tankegang og holdt i Tidens Stil, men den havde dog paa Landsbykirkegaarden noget egenartet ved sig, som gjorde, at man maatte lægge Mærke til den. Foruden Stamfaderens Navn, Fødsels- og Dødsaar samt Stilling her i Livet stod der disse Ord:

„En lys Aand,
et kærligt Hjerte
og den bedste Fader for sine Smaa.“

Jeg véd ikke bestemt, hvem der har forfattet denne Indskrift, men jeg husker godt, at den altid gjorde et særegent levende, paa én Gang himmelstræbende og dog jordnært Indtryk paa mig. Den var Tredivernes troværdige Udtryk for det jævne og virksomme Menneskeliv, som vel har Foden fast paa denne Jord, men dog er fortrolig med de dybe Længsler mod det Høje.

Det forekommer mig, at vi, der har kendt den ældre Slægt paa Lille Lundsgaard paa nærmere Hold, kan sige med Sandhed, at den Mand, som for saa mange Aar siden satte Indskriften paa Kristian Hansens Grav, han gav dermed Slægten dens Mærke og satte for sene Tider dens Ungdom et ophøjet og ædelt Maal at stræbe efter.

„En lys Aand“. — Ja, hvor maatte jeg ikke ved disse dejlige Ord tænke paa de mange Fortællinger, som jeg i min Barndom havde hørt om Kristian Hansens sjældne aandelige

Begavelse, hans aabne, mandige Karakter, hans milde, vakre Væsen og hans mærkelig opladte Sans for Menneskelivets og Naturens mangehaande Foreteelser. Han levede kun kort og modnedes hastigt til Høsten; men han levede lige i Gryet af den ny Tid, som lidt længere hen i det 19. Hundrebaar brød frem for os alle her i Danmark, ikke mindst for de danske Bønder, og det sagdes udtrykkeligt om ham, at han ligesom havde en Forudfølelse af noget nyt og herligt, som skulde komme, og ofte udtalte sig fortroligt til sine Venner herom. Hans største Glæde, siges der, var at betragte Himmelhvælvingen særlig i Sommernætterne, naar stærke Tordenbyger nærmede sig hinanden og udsendte Lyn paa Lyn. Da følte han sin bevægede Sjæl rensset og styrket.

„Et kærligt Hjerte og den bedste Fader for sine Smaa“. — Her møder os vore Bedsteforældres alvorfulde og nøgterne Betragtning af Menneskelivet. Det er næsten, som kunde vi høre deres Hjerte banke gennem de jævne Ord. I min ungdommelige Fantasi laa altid bag disse Ord et gammelt Sagn i Slægten, om hvordan Kristian Hansen, da han under sin Sygdom forstod, at Døden nærmede sig, lod sin fem Aar yngre Broder, Rasmus, kalde til sig og overgav ham paa højtidelig Maade Omsorgen for sin Hustru og sine 6 smaa uforsørgede Børn.

Hvordan denne dyrebare og højt betroede Opgave blev varetaget, kender jeg ikke i det

enkelte, men jeg véd dog god Besked om, hvordan Børnene fra Lille Lundsgaard gennem 2 Slægtled gik ind og ud i Rasmus Hansens Gaard i Aasum, som i deres andet Hjem.

Dog dette er jo ikke væsentligt i denne Forbindelse.

Men væsentligt er det, at vi ved en Lejlighed som denne, hvor den gamle Slægt her paa dette Sted, Hjemmets ældgamle Fader og Moder med faa Dages Mellemlum er gaaet til Hvile, med inderlig Taknemlighed og dyb Ærefrygt kan føle os stillet overfor alle Slægters Gud, han, som er Enkernes Forsørger og de faderløses Ven, vor Gud og Fader i det Høje.

Og jeg mener da, at vi maatte være baade blinde og dumme, om vi ikke ser den Guds Trofasthed og Naade, som saa forunderligt har hvilet over Hjemmet og de to store Børneflokke, som i de sidste Slægtled er voksede op under saa jævne og beskedne Kaar her paa Lille Lundsgaard.

Det er jo en sær urolig og stormfuld Tid, hvori vi er samlet til denne stille Jordefærd. Saa mægtigt og ængstende er Tidens Folkerøre, at vi vel maa sukke: Herre, kom os i Hu og hold din Haand over os og vore Hjem. Se i Naade til hele den arme, lidende og stridende Menneskehed paa Jorden.

For nogle Aar siden mødtes to danske Digtere nede i Rom. Den ene, Johannes Carsten Hauch, laa for Døden, og den anden, Meir Aron Goldschmidt, var kommen for at

sige sin Ven og Medarbejder Farvel. Men samme Dag, den 28. Februar 1872, skrev Goldschmidt hjem til Danmark: „Da jeg kom udenfor, syntes mig det hele store Rom lille i Sammenligning med denne Mand paa hans Dødsleje.“ —

„Herre, hvad er et Menneske, at du kendes ved ham, et Menneskebarn, at du agter paa ham!“

Saa udtaler jeg da efter derom fremsat Ønske et Farvel fra Hjemmet her over dets ældgamle Faders Støv, „skønt det os hører ej“. Og fra os alle, Slægtninge, Naboer og Venner, bringer jeg et: Far vel saa længe i vor Herres Jesu Navn.

„Salig er den, i hvis Hjerte den rette Vej er; gaar han end igennem Taarernes Dal, skal han gaa frem fra Kraft til Kraft, indtil han staar paa Zions Bjerg for Guds Aasyn!“ —

„Alle Herrens Veje er Naade og Barmhjertighed for den, som bevarer Pagten.“

Kristian Lohmann.

